

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název diplomové práce: **Zvukový a audiovizuální záznam jako důkazní prostředky ve správním řízení**

Diplomantka: **Jana Jirková**

Vedoucí: JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.

Oponent: JUDr. Jiří Rajchl, Ph.D.

Téma a koncepce diplomové práce:

Diplomantka zvolila zajímavé a velmi aktuální téma. S rozvojem techniky a s její stále větší dostupností širokému okruhu osob roste i množství zvukových a obrazových záznamů. Pro tuto skupinu možných důkazních prostředků nemá správní řád speciální právní úpravu a je tak nutné vystačit s obecnými ustanoveními o dokazování. Je zřejmé, že v případě audiovizuálních záznamů dochází ke střetu různých zákonem chráněných zájmů a s tímto střetem je třeba se rozumě vypořádat. Téma není uzavřeno, soudní judikatura se tvoří a proměňuje. V právních předpisech postupně přibývají výslovné zmínky o těchto záznamech v různém kontextu. Téma práce je zaměřeno úzce, takže umožňuje dostatečnou specializaci a hloubku. Prostor pro využití závěrů práce je naopak široký.

Diplomová práce se vyznačuje přehlednou strukturou. Vedle úvodu a závěru se člení se na tři velké kapitoly. První kapitola se věnuje problematice dokazování v obecné rovině. Vymezuje základní pojmy a jednotlivé druhy důkazních prostředků podle správního řádu. Druhá kapitola zkoumá audiovizuální záznamy v ústavní rovině, třetí kapitola pak „z pohledu zákonů“. Možná lze uvažovat, že názvy druhé a třetí kapitoly, respektive jejich podkapitoly by mohly být trochu přesnější. „Ústavní rovina“ ve druhé kapitole je totiž reprezentována především výkladem Evropského soudu pro lidská práva, „pohled zákonů“ ve třetí kapitole je pak determinován přístupem Nejvyššího správního soudu, přičemž i ten nepochybně staví na ústavněprávní argumentaci.

Obsahové zpracování:

V úvodu práce si autorka vytyčila jako cíl práce odpovědět na dvě jednoznačně formulované bazální otázky. Zpracování se pak logicky ubíralo směrem k možnosti závěrečných odpovědí na tyto otázky. V tomto ohledu byl cíl práce naplněn. Autorka postupovala od obecnějších souvislostí a nadnárodních přístupů k platné vnitrostátní právní úpravě a soudobé praxi správních orgánů a správních soudů. Podstatná část práce je věnována rozboru judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Těžko však jako chybu vytýkat, že práce vybočuje z půdorysu správního řízení, neboť zvažované přístupy jsou esenciální pro soudní i správní proces vedený orgány veřejné moci. Jako podobně nezbytný lze vnímat i

vhled do oblasti trestního řízení, kde nacházíme detailnější právní úpravu i rozvinutější praxi. Je patrné, že řešení některých otázek je společné. Nabízí se pak ovšem úvaha, jestli by nebylo na místě zabývat se i otázkou možné distinkce přístupů ve správním a trestním řízení, pokud jde o použití audiovizuálních záznamů, například při hledání hranic v testu proporcionality. Postrádat je možno též procesní otázky provádění dokazování prostřednictvím audiovizuálních záznamů – např. musí se ve správním řízení před správním orgánem vždy uskutečnit jejich poslech či zhlédnutí za přítomnosti účastníků řízení se souběžnou protokolací obsahu relevantních částí záznamu? Tato připomínka však nezpochybňuje předkládaný obsah práce. Řešení je bez věcných chyb. Autorka pracovala precizně s právními předpisy i judikáty, dospívá k přesvědčivým závěrům. Za určitou nepřesnost lze považovat vyjádření na str. 52 – „*hmotněprávní stránku kontroly – mj. působnost a práva a povinnosti kontrolních orgánů – upravují speciální právní předpisy. Proto i podrobnosti ohledně pořizování zvukových a obrazových záznamů a nakládání s nimi hledejme ve speciálních zákonech.*“ Práva a povinnosti kontrolních orgánů lze totiž v daném kontextu chápat jako součást práva procesního. Pochválit je třeba přehlednost a stylistiku, práce se příjemně čte.

Práce s literaturou a dalšími zdroji:

Autorka věnuje velkou pozornost soudní judikatuře. Je nesporné, že musela detailně prostudovat velký počet soudních rozhodnutí. Oproti tomu, pokud jde o odbornou literaturu, zdá se, že není plně využito dostupného potenciálu. Práce s literaturou pro oblast správního řízení působí spíše jen doplňkově, lze si představit rozmanitější nabídku titulů.

K formální stránce práce:

Práce splňuje předepsané požadavky na formu. Sporadický překlep se toleruje, i když ve jménu autora odkazované publikace je překlep viditelnější (str. 1). Používaný komentář k autorskému zákonu má dva spoluautory, nikoliv jedinou autorku (str. 11 a 70).

Shrnutí:

Předložená diplomová práce je zdařilá. Diplomantka srozumitelnou formou zpracovala obtížné, neotřelé téma z oblasti správního práva, které má ústavněprávní a občanskoprávní přesahy. Prokázala, že pojednávané problematice rozumí. Dospívá k vlastním odůvodněným závěrům. Samotnou práci předběžně hodnotím v rozmezí výborně až velmi dobře. Na výsledném hodnocení se bude přirozeně podílet též samotný průběh obhajoby.

Otázky k obhajobě:

Mohou účastníci řízení, respektive jejich zástupci, popřípadě jiné dotčené osoby, pořizovat audio záznamy z ústního jednání, nebo při jiných úkonech, kde dochází ve správním řízení ke styku s úředními osobami?

Je možné v některých případech dovozovat veřejnoprávní odpovědnost pořizovatele záznamu, který však byl akceptován jako důkazní prostředek?

Může kontrolující dle § 12 zákona o kontrole pořizovat záznamy v utajení?

V Praze dne 5. 5. 2017

JUDr. Jiří Rajchl, Ph.D.